

„FELSZÍTOD AZ ÉRDEKLŐDÉST A TUDOMÁNYOK MŰVELÉSE IRÁNT”

A lutheri reformáció Magyarországon és Közép-Európában

Nemzetközi konferencia

A Magyar Nemzeti Levéltár,
a Magyarországi Evangélikus Egyház
Reformációi Emlékbizottsága
és a győri Ráth Mátyás Gyűjtemény

közös szervezésében

Időpont és helyszín:

2017. szeptember 19–20.

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára
(Bécsi kapu tér 2–4., fsz., konferenciaterem)

2017. SZEPTEMBER 19. 10 óra

Megnyitó:

SZABÓ CSABA főigazgató
(Magyar Nemzeti Levéltár)

Köszöntők:

FABINY TAMÁS, püspök,
a MEE Reformációi Emlékbizottságának elnöke

HAFENSCHER KÁROLY, a MEE zsinat lelkészi elnöke
a Reformáció 500 emlékév miniszteri biztosa

mnl.gov.hu • reformacio.mnl.gov.hu

A rendezvényen kép- és hangfelvétel készül!

2017. SZEPTEMBER 19.

A REFORMÁCIÓ KORA (16. SZÁZAD)

Levezető elnök:

CSEPREGI ZOLTÁN (tanszékvezető egyetemi tanár, MEE EHE)

10.30 **CSERMEYI JÓZSEF** (levéltáros, MNL OL)
Hans von Weispriach és a horvát reformációs kísérlet

10.50 **H. NÉMETH ISTVÁN** (főosztályvezető, főlevéltáros, MNL OL)
A szabad királyi városok vallásváltása a Magyar Királyságban

11.10 **ULRICH WIEN** (Professor, Universität Koblenz–Landau)
Das Wächteramt der Kirche in den Dorf-Predigten von Damasus Dürr

11.30 Kérdések, hozzászólások, vita

12.00 – 13.30 Ebédszünet

KONFESSZIONALIZÁCIÓ, PIETIZMUS ÉS FELVILÁGOSODÁS

Levezető elnök:

KULCSÁR KRISZTINA (főlevéltáros, MNL OL)

13.30 **WOLFGANG BREUL** (Professor, Universität Mainz)
Die Aktivitäten der Herrnhuter Brüdergemeine in Ungarn im 18. Jahrhundert

13.50 **HAUSEL SÁNDOR** (főlevéltáros, MNL NML)
„...melyekben a religio mind egy, mind más részről ugyanazzal a szabadsággal taníthatatik...”

14.10 **MARTIN SCHEUTZ** (Professor, Universität Wien)
Katholische Reform in den österreichischen Erbländern im 17. Jahrhundert

14.30 **SZEGEDI EDIT** (Dozentin, Universität Cluj)
Luthertum und politische Loyalitäten im Siebenbürgen des 17. Jahrhunderts

14.50 **TÓTH PÉTER** (levéltáros, MNL VeML)
Az 1674-es gályarabper veszprémi jegyzőkönyve

15.10 **KARL SCHWARZ** (Professor, Universität Wien)
Moritz Kolbenheyer und die Union der protestantischen Kirchen in Ungarn

15.30 Kérdések, hozzászólások, vita

2017. SZEPTEMBER 20.

NEMZETI ÉBREDÉSEK ÉS ELLENTÉTEK

Levezető elnök:

CZENTHE MIKLÓS (levéltár-igazgató, EOGY EOL)

10.00 **KERTÉSZ BOTOND** (tudományos főmunkatárs, EOGY EOM)
Evangélikus „politicusok” a 19. század második felében

10.20 **TIBOR PICHLER** (Professor, Institutsleiter, Philosophisches Institut der SAW, Bratislava)
Slowakische evangelische Intellektuelle und der Nationsgedanke

10.40 **MARTIN ROTHKEGEL** (Professor, Theologische Hochschule Elstal)
Reformation aus Flüchtlingsperspektive: Flucht und Asyl als theologische Themen des Täufertums in Ostmitteleuropa

11.00 **PETER ŠOLTÉS** (Dozent, Historisches Institut der SAW, Bratislava)
Gemischte Ehen im Kontext der bürgerlichen Emanzipation des Protestantismus und der Säkularisation in Vormärzperiode

11.20 **SZÁSZ LAJOS** (lelkész, PhD-hallgató, Lipcsei Egyetem)
A magyarországi evangélikusok és a protestáns unió eszméje a dualizmus korszakában

10.40 Kérdések, hozzászólások, vita

12.00 – 13.30 Ebédszünet

Levezető elnök:

Ő. KOVÁCS JÓZSEF (megyei főigazgató-helyettes MNL)

13.30 **HORNÁK MÁTÉ**
Református – evangélikus egyházak közös külpolitikája 1930–1945 között

13.50 **MIRÁK KATALIN** (tudományos munkatárs, EOL)
Nyitás – nyitottság? Epizódok a magyar evangélikus papi emigráció és a hazai egyházvezetés 1960-as évekbeli kapcsolatából

14.10 **SOÓS VIKTOR ATTILA** (történész, NEB)
A pártállam kitüntetési gyakorlata az egyházi személyek vonatkozásában

14.30 **TÓTH JUDIT** (főlevéltáros, MNL OL)
Egyházellenes propaganda a sajtóban

14.50 **FÖLDVÁRYNÉ KISS RÉKA** (elnök, NEB)
Párhuzamok és különbségek. Evangélikusok és reformátusok a kommunista egyházpolitika útvesztőiben

15.10 **KOVÁCS ÁRON** (tudományos munkatárs, SRKTGYN)
Egy lelkészéletrajz és párhuzamai - Kalmár András belsőbócsi református lelképásztor kálváriája a szovjet megszállástól az 1956-os forradalomig

15.30 **ERDŐS KRISTÓF** (tudományos kutató, NEB)
Gulyás Lajos kivégzett református lelképásztor kegyelmi ügye (1956–1957)

15.50 Kérdések, hozzászólások, vita

A konferencia zárása

RÖVIDÍTÉSEK:

EOGY: Evangélikus Országos Gyűjtemény

EOGY EOL: Evangélikus Országos Gyűjtemény –
Evangélikus Országos Levéltár

EOGY EOM: Evangélikus Országos Gyűjtemény –
Evangélikus Országos Múzeum

MEE EHE: Magyarországi Evangélikus Egyház
Evangélikus Hittudományi Egyetem

MNL: Magyar Nemzeti Levéltár

MNL OL: Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára

MNL NML: Magyar Nemzeti Levéltár Nógrád Megyei Levéltára

MNL VeML: Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára

NEB: Nemzeti Emlékezet Bizottsága

SRKTGYN: Sárospataki Református Kollégium Tudományos
Gyűjteményei Nagykönyvtára

